

تربیت اخلاقی و دینی دانش آموزان در مدرسه و نقش معلم

اکرم میرمحمدی

کارشناس مدیریت و برنامه ریزی آموزشی - بخش انگوران زنجان

norozi.arc@gmail.com

چکیده

آموزش و پرورش یکی از مهمترین عوامل رشد فکری، اخلاقی، دینی، فرهنگی و تربیتی انسان‌های یک جامعه ی پویا است. با توجه به نفوذ معنوی معلم و نقش الگویی او در میان دانش آموزان، رکن اصلی در پیشبرد این هدف شخص معلم می باشد و نقش او از دیگر افراد بسیار برجسته تر می باشد چنان که بیشتر اوقات را دانش آموزان در مدرسه زیر نظر او سپری می کنند و معلم با توجه به محتوایی که در اختیار دارد برای دستیابی به این هدف تلاش و کوشش فراوانی می کند، همچنین رابطه دانش آموز با معلم یک رابطه باطنی و معنوی است و از این رو دانش آموز معلم را شخصیتی محترم و ممتاز می داند که او را در بزرگ شدن و به استقلال و آزادی رسیدن، و به عضویت رسمی جامعه در آمدن کمک و مساعدت می نماید معلم با روح و جان دانش آموز سروکار دارد و به همین جهت بعنوان یک الگوی محبوب و مطاع پذیرفته می شود. دانش آموز اگر چه قبلا در محیط خانواده علوم و اطلاعات فراوانی را کسب کرده رفتارهایی را آموخته و به اموری عادت کرده و تا حدودی شخصیت او شکل گرفته است ولی هنوز شکل ثابت به خود نگرفته و تا حد زیادی قابل انعطاف و تغییر می باشد. کودک و نوجوان در این سنین از محیط خانواده خارج می شود و بطور رسمی در اجتماعی جدید یعنی مدرسه پذیرفته می شود، دانش آموز در این اجتماع جدید فرصت می یابد تا افکار و اندوخته های دینی و اخلاقی گذشته اش را مورد بازنگری قرار دهد و شخصیت خویش را بسازد و تکمیل و تثبیت نماید. از جمله ملاک هایی که در گزینش و ارائه ی محتوای تربیتی مورد توجه قرار می گیرد ملاک های دینی و اخلاقی است. راهکارهای زمینه سازی تربیت دینی و اخلاقی در آموزش و پرورش، با تأکید بر روش های آموزش محور دینی و اخلاقی، همراه با نمونه هایی از سیره ی پیامبر گرامی اسلام (ص) و ائمه اطهار (ع) ارائه می گردد.

کلمات کلیدی: معلم، تربیت، تربیت دینی و اخلاقی، رفتار و دانش آموز، مدرسه

مقدمه

انسان شایستگی رسیدن به همه‌ی کمالات الهی را دارد و آفریده شده تا خلیفه‌ی خداوند بر روی زمین شود. برای رسیدن انسان به چنین مقامی نیاز است تا در مسیر دین و اخلاق قدم بردارد و در جهت این دو رشد کند. در این راه افراد و گروه‌های مختلفی با انسان همراه هستند و می‌توانند به عنوان راهنما، او را در مسیر دین و اخلاق تربیت کنند و به بالا ببرند یا در مسیر غیر دینی و اخلاقی او را از مقصد دورتر کنند. مدرسه و معلم از مهمترین عواملی به شمار می‌روند که در تربیت دینی و اخلاقی دانش آموزان نقش اساسی داشته و در این مقاله به بررسی این نقش و تأثیر آن در تربیت دینی و اخلاقی پرداخته می‌شود.

جامعه‌ی دینی و اخلاق محور نیاز به تربیت دینی و اخلاقی دارد تا افراد در آن استعدادهايشان را شکوفا سازند. شیوه‌ی تربیتی مدرسه بر شخصیت دانش آموزان بسیار مؤثر است. تربیت در همه‌ی ابعاد اعتقادی، عبادی و اخلاقی با توجه به